

**УЧЕБНА ПРОГРАМА ПО РУСКИ ЕЗИК ЗА III КЛАС
(ОБЩООБРАЗОВАТЕЛНА ПОДГОТОВКА)**

КРАТКО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Обучението по руски език в начален етап е насочено към овладяване на основни знания, умения и отношения, свързани с общуването и с изграждането на комуникативни компетентности на ученика.

Програмата продължава задължителното обучение по руски език в III клас, което в IV клас завършва на ниво А1 по Общата европейска езикова рамка.

Тематичните области, езиковите средства и речевите дейности в програмата са свързани с интересите, възрастта и опита на учениците и следват спираловидния принцип, който дава възможност за повторемост, за постепенно разширяване и задълбочаване на знанията, уменията и компетентностите и се отнася за всеки клас през целия етап на обучение.

Очакваните резултати по четирите умения: слушане, четене, говорене и писане се основават на Приложение № 2 към чл. 6, ал. 1, т. 2 от Наредба № 5 от 30 ноември 2015 г. за общообразователната подготовка.

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБУЧЕНИЕТО В КРАЯ НА КЛАСА

Таблица с декомпозирани стандарти

СЛУШАНЕ	ЧЕТЕНЕ	ГОВОРЕНЕ	ПИСАНЕ
<p>Ученикът може:</p> <ul style="list-style-type: none"> да разбира познати думи и изрази, свързани с конкретното му 	<p>Ученикът може:</p> <ul style="list-style-type: none"> да разбира познати имена, думи и изрази, срещани в обичайни 	<p>При диалогична реч ученикът може:</p> <ul style="list-style-type: none"> да общува по елементарен начин, подпомогнат от събеседника, 	<p>Ученикът може:</p> <ul style="list-style-type: none"> да попълва основните си лични данни във формуляр

<p>обкръжение, когато се говори бавно и ясно със стандартно произношение и характерна за езика интонация;</p> <ul style="list-style-type: none"> • да разбира общото съдържание на кратък текст, както и елементарни полезни подробности; • да разбира кратки, ясни указания и да следва елементарни упътвания от учителя; • да се ориентира във времето и числата. 	<p>ситуации от всекидневието;</p> <ul style="list-style-type: none"> • да разбира текст на картички и кратки писма; • да разбира онагледена кратка и несложна информация; • да разбира съдържанието на кратки адаптирани и несложни автентични текстове от различни жанрове с позната лексика и изучавани граматични структури, като при необходимост ги препрочита; • да разбира указания за изпълнение на упражнения и дейности в учебните пособия. 	<p>който е готов да повтори или преформулира бавно казаното;</p> <ul style="list-style-type: none"> • да води елементарен разговор по познати теми, като задава и отговаря на елементарни въпроси; • да се ориентира в цифрите и времето; • да изразява по несложен начин свои непосредствени потребности; • да установява кратък социален контакт, като използва елементарни форми на вежливост; • да говори, макар и бавно, по познати теми, с дълги паузи и с произношение и интонация, ненарушаващи разбирането; • да използва някои компенсаторни стратегии. 	<p>или въпросник;</p> <ul style="list-style-type: none"> • да описва с елементарни кратки изречения себе си; • да пише поздравителна картичка/кратко лично писмо, като при необходимост ползва опори и учебен речник; • да съставя елементарен писмен текст с ограничен обем думи, в който представя себе си и хора от близкото си обкръжение, като ползва опори.
--	---	---	--

		<p>При монологична реч ученикът може:</p> <ul style="list-style-type: none"> • да се представя, използвайки прости изречения, и да назовава местоживеенето си; • да описва в много кратък текст хората, с които общува; • да разказва посредством прости фрази за всекидневните си дейности; • да говори, макар и бавно и с дълги паузи, по познати теми с произношение и интонация, ненарушаващи разбирането; • да използва някои компенсаторни стратегии. 	
--	--	--	--

УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

Тематични области	Очаквани резултати (компетентности по четирите основни умения: слушане, четене, говорене и писане)	Нови знания
Необходимо е да има елементи и/или отделна рубрика, свързани		Учениците усвояват посочените граматически категории имплицитно . В начален етап граматика

<p>с културата на Русия и на рускоезичния свят, както и интегрирани въпроси и теми от областта на гражданското образование и устойчивото развитие, с активно приложение на ИКТ в клас. Изкуствата и технологиите да са представени в дейностите.</p> <p>1. ТОВА СЪМ АЗ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Лични данни (месец на раждане, клас, училище) • Аз и моите връстници в България <p>2. ТОВА Е МОЯТ СВЯТ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Моят дневен режим. Части на деня. Кръгъл час • Моите дейности в училище и у дома. Числата до 20 <p>3. АЗ ОПОЗНАВАМ И ОПАЗВАМ</p>	<p>СЛУШАНЕ</p> <p>Ученикът може:</p> <ul style="list-style-type: none"> • да разбира общото съдържание на кратък текст по изучаваните тематични области, както и елементарни полезни подробности; • да разбира елементарни полезни подробности в кратък текст; • да разбира кратки, ясни указания и да следва елементарни упътвания от учителя; • да се ориентира във времето и числата до 20. <p>ЧЕТЕНЕ</p> <p>Ученикът може:</p> <ul style="list-style-type: none"> • да разбира общото съдържание на онагледен текст по изучаваните тематични области; • да разбира съдържанието на кратки адаптирани и несложни автентични текстове от различни жанрове от изучаваните тематични области с позната лексика и изучавани граматични структури, като при 	<p>не се преподава и теоретични познания не се формират. Граматичните понятия се въвеждат като лексикални единици и глобални конструкции и се употребяват в рамките на изучената тематика.</p> <p>Ученикът може да употребява в речта си езикови средства от следните равнища:</p> <p>I. ФОНЕТИКА</p> <ul style="list-style-type: none"> • Звукове и букви • Произнасяне на: <ul style="list-style-type: none"> – твърди съгласни звукове; – меки съгласни звукове; – гласни звукове в различни позиции. Ударение. • Интонация на прости изречения: <ul style="list-style-type: none"> – повествователно (ИК-1); – въпросително с въпросителна дума (ИК-2); – въпросително без въпросителна дума (ИК-3). <p>II. МОРФОЛОГИЯ</p> <p>1. Съществително име</p> <ul style="list-style-type: none"> • Одушевени и неодушевени съществителни
---	---	--

<p>ПРИРОДАТА</p> <ul style="list-style-type: none"> • Популярни диви и домашни животни • Плодове и зеленчуци в нашата градина • Сезони. <p>Метеорологично време</p> <p>4. АЗ ОПОЗНАВАМ СВЕТА</p> <ul style="list-style-type: none"> • Празници – рожден ден, Коледа, Великден и др. • Спорт • Русия и рускоезичният свят – светът на моите връстници чрез детски списания и произведения за деца 	<p>необходимост ги препрочита;</p> <ul style="list-style-type: none"> • да разбира указания за изпълнение на упражнения и дейности в учебните пособия. <p>ГОВОРЕНЕ</p> <p>Ученикът може при диалогична реч:</p> <ul style="list-style-type: none"> • да води елементарен разговор по изучаваните тематичните области; • да задава и да отговаря на елементарни въпроси по изучаваните тематичните области; • да говори, макар и бавно, по изучаваните тематични области, с дълги паузи и с произношение и интонация, ненарушаващи разбирането; • да използва някои компенсаторни стратегии. <p>Ученикът може при монологична реч:</p> <ul style="list-style-type: none"> • да говори, макар и бавно, и с дълги паузи по изучаваните тематичните области с произношение и интонация, които не нарушават разбирането; • да използва някои компенсаторни стратегии. <p>ПИСАНЕ</p> <p>Ученикът може:</p>	<p>имена</p> <ul style="list-style-type: none"> • Число (в именителен падеж) • Род • Падежни форми в единствено число <p>Именителен падеж</p> <ul style="list-style-type: none"> • за извършител на действието (подлог) (<i>Ученик чита.</i>). <p>Родителен падеж</p> <ul style="list-style-type: none"> • с предлога <i>у</i> за изразяване на наличност (<i>У брата естъ велосипед.</i>); • за изразяване на време с изучените количествени числителни (<i>Сейчас два часа.</i>). <p>Дателен падеж</p> <ul style="list-style-type: none"> • без предлог за посочване адресата на действието; • за изразяване възрастта на лице (<i>Другу 8 лет.</i>). <p>Винителен падеж</p> <ul style="list-style-type: none"> • без предлог за посочване обекта на действието (одушевени и неодушевени съществителни) (<i>Я люблю маму.</i>); • с предлозите <i>в, на</i> за насоченост на действието (<i>Я положил ручку на стол.</i>). <p>Творителен падеж</p> <ul style="list-style-type: none"> • с предлога <i>с</i> за изразяване на съвместност (<i>Я дружу с Ирой.</i>).
--	---	--

- да попълва основните си лични данни във формуляр или въпросник;
- да пише кратък текст по изучаваните тематични области, като при необходимост ползва опори и учебен речник;
- да пише кратко лично писмо/кратка поздравителна картичка, като при необходимост ползва опори, включително учебен речник.

Всеки писмен текст трябва да съдържа до 20 думи.

- с глагола *заниматься* (*Я занимаюсь спортом*).

Предложен падеж

- с предлога *о* за посочване обекта на речта или мисълта. (*Мы говорили о космосе.*).

2. Прилагателно име

- род и число;
- съгласуване по род и число със съществително име в именителен падеж.

3. Местоимение

- притежателни: *мой, твой, наш, ваш*;
- въпросителни: *Кто? Что?* (*във всички форми според значенията на падежите, дадени в програмата*).

4. Глагол

- сегашно време;
- минало време;
- инфинитив с модалните глаголи *хотеть, любить, уметь* (*Я люблю танцевать.*).

5. Наречие

- за време;
- за начин;

– за място.

6. Числително име

– количествени числителни от 1 до 20

(в именителен падеж).

7. Служебни части на речта

– предлози: *в, о, на, у, с;*

– частици: *уже, ещё.*

III. СИНТАКСИС

Видове прости изречения:

– съобщително (*Я сегодня играл в футбол.*)

– въпросително (*С кем ты дружишь?*)

IV. ЛЕКСИКА

Включва основни лексикални единици, необходими за елементарна комуникация по предвидените от програмата тематични области.

Основни тематични групи на лексиката за трети клас:

– обкръжение: членове на семейството, приятели, съученици;

– моите връстници в България, Русия и рускоезичният

		<p>свят;</p> <ul style="list-style-type: none"> – дейности в училище и у дома (всекидневни и по случай празници), на стадиона; – природа: диви и домашни животни, плодове и зеленчуци, сезони, климатично време; – цветове; – числа; – лексика от популярни, свързани с тематичните области кратки песни, стихотворения и адаптирани текстове от руски автори. <p>Елементи от речевия етикет: поздрав, обръщение, представяне, запознаване, съгласие и несъгласие, сбогуване, благодарност, молба, поздравление, пожелания за рожден ден, Коледа, Великден.</p>
--	--	--

ХОРАРИУМ ПО УЧЕБЕН ПЛАН

Годишен брой часове: 96 часа

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНО ПРОЦЕНТНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ЗАДЪЛЖИТЕЛНИТЕ УЧЕБНИ ЧАСОВЕ ЗА ГОДИНАТА

За нови знания	50%
За упражнения, преговор, обобщение и практически дейности	50%

СПЕЦИФИЧНИ МЕТОДИ И ФОРМИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПОСТИЖЕНИЯТА НА УЧЕНИЦИТЕ

Текущи оценки за учебен срок:	
Устни изпитвания и участие в клас	минимум 3 оценки
Домашни работи	минимум 1 оценка
Работа по проекти	1 оценка

ДЕЙНОСТИ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА КЛЮЧОВИТЕ КОМПЕТЕНТНОСТИ, КАКТО И МЕЖДУПРЕДМЕТНИ ВРЪЗКИ

Учебната програма по руски език за III клас дава възможност на учителя да използва различни подходи, методи и стратегии на обучение, съобразени с възрастта на учениците, с тяхната мотивация за учене и стимулиращи индивидуалното им развитие.

Обучението по руски език в III клас дава възможност ученикът:

- да развие езикова, социокултурна и ключови компетентности;
- да прилага на практика изучавания език: да чете, да разбира устна реч, да общува на елементарно ниво, да се изразява в писмена и устна форма;
- да изгради положително отношение към изучаването на руски език и култура.

ПОДХОДИ И МЕТОДИ В ОБУЧЕНИЕТО ПО РУСКИ ЕЗИК

Обучението по руски език се осъществява чрез:

- прилагане на личностно-ориентирано обучение, което позволява индивидуализиран и диференциран подход;
- дейностно-ориентиран подход, с акцент върху практическото приложение на руския език;

- формиране на базова култура на личността: нравствена, правна, естетическа, физическа, култура на труда, на общуването;
- развиване на творчески умения и независимо мислене на учениците;
- принципа на преподаване от лесно към трудно, от изучено към ново, като изученият материал постоянно се включва в учебната дейност чрез типични комуникативни ситуации, адекватни на възрастовите особености на учениците, а новият материал се съпоставя с вече възприетия;
- *интегрираното изграждане на четирите езикови умения с акцент върху развиването на говорните компетентности* във връзка с особеностите на възрастта и в съответствие с принципа за устно изпреварване;
- поетапно въвеждане на материала;
- индуктивно представяне на граматичните категории, които се усвояват имплицитно, а морфологичните структури се изучават чрез синтактични конструкции. Следва се семантична, а не граматична прогресия. Учениците не учат правила, а усвояват граматиката в процеса на изпълняване на упражнения и дейности. Учебните задачи са диференцирани и индивидуализирани, като основното ядро на лексикалните единици може да бъде разширено според интересите и възможностите на учениците;
- съдействие на учителя за безопасно използване на интернет при изпълнение на учебните задачи;
- постепенното отстъпване от ползването на български език в час в полза на комуникацията на руски език, като водещият принцип е толкова български език, колкото е необходимо, толкова чужд език, колкото е възможно.

Една от основните задачи на обучението е ученикът да употребява руски език и да има изградено положително отношение към чуждата култура. Социокултурната информация за Русия и за рускоезичния свят се включва активно в учебната дейност и е база за сравнение с българската култура, като цели изграждане на чувство за национална идентичност, толерантност и готовност за межкултурно общуване.

Ключови компетентности	Дейности и междупредметни връзки
УМЕНИЯ ЗА ОБЩУВАНЕ НА ЧУЖДИ	участие в игрови форми на обучение, учебни спектакли; общуване и съвместна работа с

ЕЗИЦИ	учители и съученици в групови урочни и извънурочни форми на дейност. Ученикът съобщава, възпроизвежда, разказва на руски език, получава информация за Русия и за рускоезичния свят от различни носители на информация, участва в учебни проекти, използва широк спектър традиционни и съвременни учебни средства
КОМПЕТЕНТНОСТИ В ОБЛАСТТА НА БЪЛГАРСКИЯ ЕЗИК	осъзнаване на езика като средство за общуване между хората, връзка с изучавания материал по учебен предмет български език и литература
МАТЕМАТИЧЕСКА КОМПЕТЕНТНОСТ И ОСНОВНИ КОМПЕТЕНТНОСТИ В ОБЛАСТТА НА ПРИРОДНИТЕ НАУКИ И НА ТЕХНОЛОГИИТЕ	извършване на дейности за групиране и съотнасяне, дейности за разширяване на екологичната култура чрез обучението по руски език – различни учебни изследователски дейности за опознаване на природата на родния край, на Русия и на рускоезичния свят; връзка с изучавания материал по учебните предмети математика и човекът и природата
ДИГИТАЛНА КОМПЕТЕНТНОСТ	използване на системи за електронно обучение в часовете по руски език, като учителят съдейства за безопасно използване на интернет при изпълнение на учебните задачи; връзка с всички учебни предмети
УМЕНИЯ ЗА УЧЕНЕ	натрупване на знания и опит за осъзнаване на необходимост от мотивирано учене и необходимост от постоянно самоусъвършенстване чрез: <ul style="list-style-type: none"> • игри с учебен характер, пряко свързани с обучението (в екип и индивидуални): <ul style="list-style-type: none"> - лингвистични: фонетични, лексикални; - ролеви; - подвижни; - дидактични: имитационни, с помощни методични материали и др.; - театрално-игрови дейности (в екип и индивидуални) – пантомимични форми, танцови движения, мимики и жестове, сценки, драматизации и др.;

	<ul style="list-style-type: none"> - изпълнение на песни, стихчета, скороговорки; • несложни краткосрочни проектни дейности (в екип и индивидуални): - сценарийни – подготовка на извънкласни програми. • изобразителни дейности (в екип и индивидуални): - илюстриране; - оцветяване; - създаване на рисунки; - моделиране; - изработване и надписване на картички; • дейности извън училище: - учебни посещения; - наблюдения; - екскурзии; • комуникативни роли на ученика при извършване на дейности: - партньор в диалог (учител – ученик; ученик – ученик); автор и/или изпълнител на кратко монологично изказване, връзка с всички учебни предмети
<p>СОЦИАЛНИ И ГРАЖДАНСКИ КОМПЕТЕНТНОСТИ</p>	<p>работа в групи, съвместни проекти, общуване със съученици и учител, изразяване и разбиране на различни гледни точки. Ученикът активно участва в живота на класа и училището, като прилага умения, получени в обучението по руски език, връзка с всички учебни предмети</p>
<p>ИНИЦИАТИВНОСТ И ПРЕДПРИЕМЧИВОСТ</p>	<p>дейности в група, изпълняване на задачи за планиране на времето, представяне на собствени проекти, идеи, връзка с учебен предмет технологии и предприемачество</p>
<p>КУЛТУРНА КОМПЕТЕНТНОСТ И УМЕНИЯ</p>	<p>дейности за опознаване на собствената култура в контекста на световното и европейското културно наследство, като ученикът активно участва в дейности (постановки, празници и</p>

ЗА ИЗРАЗЯВАНЕ ЧРЕЗ ТВОРЧЕСТВО	др.), посветени на България, на Русия и на рускоезичния свят, връзка с учебните предмети български език и литература, музика и изобразително изкуство
УМЕНИЯ ЗА ПОДКРЕПА НА УСТОЙЧИВОТО РАЗВИТИЕ И ЗА ЗДРАВΟΣЛОВЕН НАЧИН НА ЖИВОТ И СПОРТ	дейности, формиращи навици за водене на здравословен начин на живот при съответните теми в обучението по руски език, връзка с учебен предмет физическо възпитание и спорт